Školní vzdělávací program pro školní družinu Základní školy, Mateřské školy a Praktické školy Vsetín

Cesta k praktickému životu

Škola: ZŠ, MŠ a PŠ Vsetín	
SVP	
Č.j:	Účinnost od: 1.9.2018
Spisovný znak:	Skartační znak:
Změny:	

Obsah

1. **Identifikace školní družiny**
2. **Cíle a zaměření školní družiny**
3. **Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek**
4. **Délka vzdělávání**
5. **Formy vzdělávání**
6. **Obsah vzdělávání a časový plán**
7. **Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
8. **Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků**

1. Identifikace školní družiny

Název školy	Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Vsetín
Motivační název ŠVP	Cesta k praktickému životu
Adresa školy	Turkmenská 1612, 755 01 Vsetín
Ředitel	Mgr. Roman Třetina
Telefon	571 411 824
Fax	571 411 824
Email	info@zsms-turkmenska.cz
Datová schránka ID	7jpn348
Web	www.zsms-turkmenska.cz
Zařazení do sítě škol	1. 9. 1966
IZO	600171639
IČO	702388988
Číslo účtu školy	25431851/0100 Komerční banka Vsetín

Zřizovatel školy	Krajský úřad Zlínského kraje Třída T. Bati 21, 761 90 Zlín
Vedoucí odboru OŠMS	PhDr. Stanislav Minařík
Telefon	577 043 700
E-mail vedoucí odboru školství	stanislav.minařik@kr-zlinsky.cz

Platnost dokumentu od:	1.9.2018
Verze:	č. 1–srpen 2018
Číslo jednací	
Razítko a podpis ředitele školy	

2. Cíle a zaměření školní družiny

Cílem naší školní družiny je:

- umožnit žákům odreagovat se a uvolnit
- pomoci žákům uplatnit své zájmy a potřeby
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu
- rozvíjet fantazii a dovednosti
- rozvíjet týmovou spolupráci, ocenit práci a pomoc druhých
- vštěpovat žákům návyky slušného chování
- vést žáky k otevřené a slušné komunikaci
- učit žáky aktivně trávit volný čas, udržovat fyzické a duševní zdraví
- navozovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je také podporovat a rozvíjet všechny klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Žák se učí s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi.
Kompetence k řešení problémů
Učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, hledá různé způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, je iniciativní v řešení.
Kompetence komunikativní
Žák umí vyjadřovat své názory, zapojuje se do diskuse, respektuje názory druhých a snaží se rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, využívá osvojené základy slušného chování.
Kompetence sociální
Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhoduje o svých činech, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit, podřídit i přijmout kompromis.
Kompetence občanské
Žák vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, projevuje pozitivní postoje, chápe své povinnosti.
Kompetence pracovní
Váží si práce své i ostatních, dodržuje pořádek, dbá na bezpečnost práce, snaží se být ohleduplný k přírodě.
Kompetence k trávení volného času
Žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.

3. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek

Školní družina je důležitý výchovný partner rodiny a školy. Náš výchovný program plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí, pomáhá překonávat jejich handicapy, plní roli v prevenci negativních jevů. Naše ŠD je především místem pro zájmové, volnočasové vyžití dětí. Snažíme se rozvíjet tvořivost, regenerujeme síly dětí po vyučování, chceme, aby družina byla místem radosti a pocitu bezpečí. Činnost vychovatelek v jednotlivých odděleních (1. – 5. ročník ZŠ) vychází z požadavků třídních učitelů jednotlivých ročníků. Doplňujeme a rozvíjíme poznatky z vyučování, jsme nápomocni při plnění domácích úkolů, úzce spolupracujeme s třídními učiteli. Snažíme se o výchovu k odpovědnosti, k poznání sebe samého, uplatnit se ve skupině, posilujeme komunikační dovednosti, rozvíjíme ochotu pomoci druhému, vedeme děti tvořivými formami k prevenci sociálně patologických jevů (drogy, šikana, alkohol…)

3.1 Velikost a vnitřní organizace školní družiny:

Školní družina je součásti základní školy a nachází se v budově školy. Tvoří ji šest oddělení – dvě pro ZŠ praktickou a čtyři pro ZŠ speciální. Maximální kapacita je 65 žáků. Jednotlivá oddělení jsou věkově smíšená. Svou činnost vykonává každodenně v závislosti na rozvrhu žáků pro příslušný školní rok. Činnost družiny probíhá od 11.40 hod. do 14.50 hod.

3.2 Prostorové a materiální podmínky školní družiny:

Škola je vybavena bezbariérovým přístupem. Činnost ŠD probíhá v prostorných kmenových třídách 1. stupně vybavených školním nábytkem, kde se zároveň nachází koutky na hraní sloužící zároveň k relaxaci. ŠD ke svým činnostem využívá i odborné učebny, jako je kreslírna, cvičná kuchyňka nebo keramická dílna. K pohybovým aktivitám slouží rehabilitační místnosti a tělocvična. Za příznivého počasí je k dispozici školní hřiště. Často využívána je multimediální učebna vybavená učitelskou a žákovskou knihovnou, audiovizuální technikou a učebna výpočetní techniky. Školní družina může využívat pomůcky z kabinetu TV (kola, koloběžky, kolečkové brusle…), pomůcky pro individuální a zájmovou činnost – DVD, stolní spol. hry, stavebnice atd.

3.2 Ekonomické podmínky školní družiny:

Úplata za školní družinu činí 30 Kč za měsíc, hradí se ve dvou splátkách, vždy 150 Kč za jedno školní pololetí.
Dle §11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. může výši úplaty ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit. O úplném prominutí úplaty v případě žáků se sociálním znevýhodněním rozhoduje ředitel školy po předložení příslušného dokladu. Peníze přijímá vychovatelka ve svém oddělení.

3.3 Personální podmínky školní družiny:

Organizace školní družiny je stanovena podle § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Oddělení vedou kvalifikované vychovatelky. Účastníci pravidelné denní docházky do družiny se zařazují do oddělení. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 14 účastníků. Jejich činnost je zaměřená na rozvoj osobnosti žáků, jejich zájmů, znalostí a tvořivých schopností.

4. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro školní družinu je stanovena na dobu jednoho školního roku. Během této doby projde dítě všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně – vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost formou sportovně-rekreační činnosti, odpočinku, zájmovou činností a také přípravou na vyučování.

5. Formy vzdělávání

5.1 Pravidelná činnost

po ukončení vyučování – hygiena, oběd
odpočinkové činnost – jsou to klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil, žáci sami volí k těmto činnostem optimální polohu
zájmové činnosti – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností, dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení, činnosti probíhají ve skupinách či individuálně, organizovaně a spontánně
rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, zařazujeme do nich pohybové, sportovní, turistické prvky
svačina – pitný režim, sebeobslužnost
příprava na vyučování – žáci si s pomocí vychovatelek vypracovávají domácí úkoly, ostatní žáci si procvičují učivo formou didaktických her, pracovních listů, prací s knihou….

5.2 Příležitostná činnost

Je to výchovná, vzdělávací a zájmová činnost organizovaná nepravidelně dle možností školní družiny, zahrnuje širokou nabídku pestrých činností a aktivit, jež nejsou organizovány jako trvalé nebo pravidelně se opakující akce nebo činnosti a jsou určeny širokému okruhu zájemců. Zahrnuje například souhrn činností k zajištění nácviku programu na školní besídky, výrobu dárků pro předškoláky k zápisu, vyrábění výrobků na jarmark apod.

5.3 Spontánní činnost

Je určena co nejširšímu okruhu zájemců. Zahrnuje například volné hry v přírodě, na školní zahradě, v areálu školy, ale i hry se stavebnicemi, využití stolních i deskových her apod.

6. Obsah vzdělávání a časový plán

Školní družina společně se školou zajišťuje komplexní působení na žáky. Umožňuje zajímavě a užitečně trávit volný čas v době po vyučování. Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve školním vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické, tak duševní zdraví. Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby.

Celoroční plán školní družiny po školní rok:

ZÁŘÍ…Všichni jsme kamarádi
- seznámení s režimem školy, s kamarády, s okolím školy
- základní pravidla silničního provozu pro chodce
- nácvik jednoduchých her
- výtvarné činnosti – omalovánky
- čtení, poslech pohádek

ŘÍJEN…Pan Podzim vypráví
- podzimní měsíce, rozlišování základních druhů ovoce a zeleniny
- malování podzimní přírody různou technikou
- vyrábění draků
- Halloween
- poslech pohádek, dramatizace
- nácvik míčových her

LISTOPAD…Poznáváme svět
- kolektivní hry v místnosti
- četba českých pohádek
- sběr podzimních listů a jejich použití při výtvarných činnostech
- říkadla
-máme rádi zvířata
- vyrábění zvířat z papíru, přírodního materiálu

PROSINEC…Nastal čas vánoční
- vyrábění vánočních dárků, přání
- poslech a zpívání koled
- seznámení s vánočními zvyky
- zdobení stromečku
- básničky, písničky

LEDEN…Zima, zima je tu
- stavění sněhuláků, hry na sněhu, bezpečnost při hrách
- zimní měsíce, ptáci a zvířata v zimě
- malování zimních obrázků
- četba na pokračování
- skládání papíru

ÚNOR…Místo, kde bydlím
- kde bydlím, co se tu v průběhu roku děje
- výroba masek

- poslech hudby, nácvik tanečků
- práce s papírem, kartonem
- básničky, písničky
- četba na pokračování, hra se slovy

BŘEZEN…Svět kolem nás se probouzí
-jarní měsíce, pozorování změn v přírodě
- jarní květiny, zelenina
- velikonoční zvyky, obyčeje, koledy
- vyrábění velikonočních přání
- malování kraslic různou technikou
- pohybové a soutěživé hry

DUBEN…Modrá planeta-naše planeta
- pozorování jarní přírody, procházky do okolí
- výtvarné činnosti – jarní tématika
- výroba čarodějnic, netopýrů
- pohybové hry
- básničky, písničky

KVĚTEN…Co mi řekl semafor
- moje rodina a já, mezilidské vztahy
- výroba dárků, přání pro maminky
- hry na zahradě, na pískovišti
-bezpečnost v silničním provoze
- malování a vyrábění jarních sluníček z různých materiálů
- čtení a poslech pohádek

ČERVEN…Na celém světě jsou děti
- znaky léta
- letní měsíce, změny v přírodě
- letní květiny, ovoce a zelenina
- hry na zahradě
- závody na koloběžkách, skákání panáka
- básničky, říkadla
- poslech hudby, zpěv známých písní

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času. Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrostí a přitažlivosti. Výchovné programy zaměřujeme na tyto základní oblasti:

Výchova ke zdravému životnímu stylu
- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům
- dodržování osobní hygieny

Posilování komunikačních dovedností
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- kulturní život

Odpovědnost za své chování
- řešení různých situací
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí
- zvládnout stresové situace
- řešení životních situací
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině
- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- postoje a lidské hodnoty

Formování životních postojů
- vytváření společenských hodnot
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- prevence sociálně patologických jevů

- drogy
- alkohol
- kouření
- šikana

7. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kritériem přijetí žáka do školní družiny je jeho věk (přednostně žáci 1., 2. a 3. tříd). Žáci jsou přijímáni k pravidelné docházce na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky, zápisového listu – dle rozhodnutí ředitele školy.
Nejvyšší počet účastníků je 14 na jedno oddělení, v případě velkého zájmu mají přednost žáci 1. – 3. ročníku. Rodiče musí uhradit úplatu za zájmové vzdělávaní dle vnitřního řádu školní družiny. Pobyt žáků ve družině končí odchodem domů s rodiči nebo samostatně po písemné domluvě.

Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný postupuje takto:

- informuje ředitele školy
- kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě (OSPOD)
- požádá o pomoc Policii ČR

Odhlášení žáka je v průběhu školního roku možné, a to písemnou formou.

Vyloučit lze žáka na základě dlouhodobého porušování školního řádu a ohrožování zdraví a bezpečí ostatních žáků na základě rozhodnutí ředitele.

Vychovatelky školní družiny jsou povinny při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Jsou také informovány třídními učiteli (po dohodě s rodiči) o potřebách žáků se speciálními vzdělávacími problémy, popřípadě je konzultují se speciálními pedagogy.

8. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Volí vhodnou strukturu režimu žáků ve školní družině a stanovuje vhodný stravovací a pitný režim.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna:

- Vnitřním řádem ŠD
- Vnitřním řádem specializovaných učeben

V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.